

Då här är fråga om ändringar i kongl. förordningar, om hvilka Riksdagen vid deras tillkomst varit hörd, hemställes att denna motion remitteras till lagutskottet.

Stockholm den 27 januari 1892.

J. Anderson

från Tenhult.

N:o 49.

Af herr **J. Anderson** i Tenhult, om upphäfvande af tullen
å kaffe m. m.

Vid sistlidne riksdag väcktes flera motioner med yrkande att den tull, som år 1888 åsattes till skydd för jordbruksnäringen, skulle antingen i sin helhet eller ock delvis borttagas; och såsom skäl för detta yrkande framhölls så väl i motionerna som sedermera under diskussionen inom kamrarne, att ifrågavarande tull allt för hårdt tryckte den fattigare befolkningen. Utan att ingå i någon undersökning om huru mycket inköpspriset ökas genom de åsatta tullarne, vill jag med ledning af de statistiska uppgifterna, som vid förliden riksdag utdelades, samt den gällande tulltaxan anföra några siffror, som visa att nämnda tullar uppgå till ej obetydliga belopp.

Tullavgifter år 1890 å sådana födoämnen, som kunna produceras inom landet.

Import 1890.	Tullsats.	Summa.
8,819,000 kg. fläsk	20 öre kg. för 8,000,000 kg.	1,600,000 Kr.
1,350,000 » kött	25 » » » 819,000 »	204,750 »
194,000 » ost	7 » »	94,500 »
2,416,000 » smör	20 » »	38,800 »
2,416,000 » smör	20 » »	483,200 »
57,542,000 » hvete	2 Kr. 50 öre per 100 kg.	1,438,550 »
3,308,000 » korn	2 » 50 » » 100 »	82,700 »
113,243,000 » råg	2 » 50 » » 100 »	2,831,075 »
15,752,000 » hvetemjöl	4 » 30 » » 100 »	677,336 »
12,113,000 » rågmjöl	4 » 30 » » 100 »	520,859 »
7,300 st. nötkreatur	10 » per st.	73,000 »
1,120 » får	1 » »	1,120 »
Potatis, ister, gryn, ris och bröd, hvarom uppgift saknas, torde anses lemna		454,130 »
	Summa	8,500,000 Kr.

Men ser man derefter till, hvad tullavgifterna göra för sådana födoämnen, som icke kunna frambringas inom landet, till exempel kaffe, hvilket i de allra flesta hus, ej minst hos den mindre bemedlade befolkningen, blifvit en nödvändighetsvara och säkerligen i framtiden kommer att så förblifva, äfvensom socker och sirup, som i så betydande qvantiteter införas, så finner man, att ifrågavarande afgifter jemte hvitbetssockertillverkningsavgiften uppgå till vida större belopp.

Import 1890 i kg.	Tullsats.	Summa.
14,697,000 kg. kaffe	12 öre per kg.	1,763,640 Kr.
12,482,000 » raff. socker	33 » » »	4,119,060 »
30,794,000 » oraff. socker	23,5 » » »	7,236,590 »
10,537,000 » sirup	10 » » »	1,053,700 »
I den statsreglering, som 1891 års Riksdag antog för följande året, upptogs tillverkningsavgiften för hvitbetssocker till		1,600,000 »
	Summa	15,772,990 Kr.

Häraf synes att tullen å kaffe, socker och sirup öfverstiger tullen å de uppräknade landtmannaprodukterna med 7,272,990 kronor.

Vid 1891 års riksdag hade jag i motion n:o 74 yrkat, att tullen å de födoämnen, som i och för inhemsk odling ej erfordrade något skydd, måtte för kaffe helt och hållet borttagas samt för socker och sirup ej obetydligt nedsättas, äfvensom att i sammanhang dermed tillverkningsavgiften för hvitbetssocker måtte i lämplig mån nedsättas. Den tullnedsättning, jag då föreslog, uppgick till större belopp än hvad tullen för införda landtmannaprodukter utgör, såsom synes af följande tabell:

Import 1890 i kg.	Föreslagen nedsättning i tullsatser.	Summa.
14,697,000 kg. kaffe	Hela tullsatsen	1,763,640 Kr.
Kaffesurrogat, obestämd import.		
12,482,000 kg. raff. socker	Från 33 öre till 15 öre per kg.	2,246,760 »
30,794,000 » oraff. d:o	» 23,5 » » 8 » » »	4,773,070 »
10,537,000 » sirup	» 10 » » 4 » » »	632,220 »
Nedsättning i tillverkningsavgiften för hvitbetssocker omkring		900,000 »
	Summa	10,315,690 Kr.

Om ifrågavarande motion då blifvit bifallen, hade alltså större fördel beredts den konsumerande allmänheten, än om tullen å jordbrukets alster borttagits.

Sant är visserligen, såsom motståndarne till tullen å jordbruksalstren framhålla, att förtäring af kaffe ej är så nödvändig för människan, som de från de inhemska jordbruket frambragta födoämnen, men då nu kaffe faktiskt hör till det dagliga behovet, är det också ett faktum, att allmänheten i indirekt skatt får betala kaffe-, socker- och sirupstullen; och lagstiftningen lär ej kunna inverka på allmänhetens vanor och smak i denna väg. Deremot äro socker och sirup verkliga näringsämnen, som ingå i både den fattiges och rikets födoämnen af många slag. Jordbruket behöfver ej skydd mot sockerinförsel från andra land, men snarare behöfver hvitbetssockertillverkningen skyddas och uppmuntras, nemligen genom en efter nedsättningen af sockertullen lämpad nedsättning af den accis, som nu tynger sockertillverkningen af svenska råämnen.

Då jag fortfarande hyser den öfvertygelsen, att någon nedsättning af tullen å vissa födoämnen kan ske utan skada för svenska näringar, men

val till förmån för de mindre bemedlade och fattige, får jag å nyo hos Riksdagen göra hemställan:

- a) att tull å kaffe måtte upphöra;
- b) att tull å obrändt kaffe och alla till kaffesurrogat användbara brända växter nedsattes från 20 till 6 öre;
- c) att tull å alla slag raffineradt socker nedsattes från nuvarande 33 öre till 15 öre, och å oraffineradt, till färgen mörkare än n:o 18 af den i verldshandeln gällande holländska standard, nedsattes från 23,5 till 8 öre; och
- d) att tull å sirup, nu 10 öre, nedsattes till 4 öre, allt per kilogram; samt att i sammanhang dermed
- e) tillverkningsavgiften å hvitbetssocker i mån der-
efter lämpas.

Slutligen får jag föreslå,

att dessa tullnedsättningar må vinna tillämpning så fort ske kan, dock senast från och med den 1 juli detta år.

Stockholm den 21 januari 1892.

J. Anderson
från Tenhult.
